

Министерство образования и науки Республики Саха (Якутия)
Министерство культуры и духовного развития Республики Саха (Якутия)
Саха Өрөспүүбүлүкэтин Национальной библиотеката
М.К. Аммосов аатынан ХИФУ Олонхо научнай-чинчийэр института
Олонхо тыйаатыра
Саха Өрөспүүбүлүкэтин Олонхо Ассоциацията

ИЙИТИННЭРИИ СУРУК

РФ Бэрэсидьиэнэ В.В. Путин Ыйаабынан биллэриллибит РФ норуоттарын култуурунай нэһилиэстибэлэрин Сылын чэрчитинэн, Саха АССР төрүттэммитэ 100 сылынан, Олонхо национальной күнүгэр аналлаах Өрөспүүбүлүкэтээби Декада чэрчитинэн ийэ тыл барҕа баайын ингэриммит олонхо тылын-өһүн таба суруйар үөрүйэҕи олохсутар-ингэрэр, итиэннэ олонхо ис хоһоонун нуучча тылынан киэн аранаҕа билиһиннэрэр сыаллаах «Олонхо дыктаана» аахсыйа ытыллар.

Аахсыйаҕа сааһыттан, идэтиттэн уонна үөрэбиттэн тутулуга суох бағалаах барыта кыттыан сөп. Дыктааны суруйууну улахан дьонно – библиотека үлэһиттэрэ; үөрэнээччилэргэ, устудьуоннарга – үөрэх, култуура тэрилтэлэрэ тэрийэллэр.

- Ытыллар кэмэ: 2022 с., сэтинньи 21-26 күннэрэ.
- Ытыллар сирэ: Өрөспүүбүлүкэ бүтүүнүн үрдүнэн.
- Олонхо дыктаана икки тылынан ытыллыаҕа: сахалы уонна нууччалы.
- Олонхо тылын туйгуннук билэр кыттааччылар дипломуна бэлиэтэниэхтэрэ.
- Бары кыттааччыларга туоһу сурук (сертификат) туттарыллыаҕа.
- Туйгун сыаналаах кыттааччы ахсаанынан бастыг көрдөрүүлээх улуустар ааттара (I-III үрдэл) ахсынньы 5 күнүгэр Олонхо институтун сайтын (<https://www.svf.u.ru/universitet/rukovodstvo-i-struktura/instituty/nio/>) «Сонуннар» балаһатыгар тахсыаҕа, өрөгөй чорооннорунан уонна олонхо кинигэтин фондатынан бэлиэтэниэхтэрэ.

Билс.төл.: 8(4112)49-68-83, 8(4112)32-09-41

Кэлин, кытын, олонхо тылын-өһүн төһө билэргитин, төһө сөпкө суруйаргытын бэрэбиэркэлэнин!

Тэрийэр бөлөх

ОЛОНХО ДЬЫКТААНЫН САХАЛЫБЫ ТЫЛЫНАН БЫТЫБЫ БАЛА҂ЫАННЬАТА

1. Уопсай бала҂ыанньа

1.1 Бала҂ыанньа Олонхо дыкктаанын Саха Өрөспүүбүлүкэтин бүттүүнүн үрдүнэн бытыбы сыалын-соругун, усулуобуйатын, бэрээдэгин быһаарар.

1.2 Олонхо дыкктаанын бытыбы сыала-соруга нэһилиэнньэ киэн аранатыгар ананар:

- олонхо тылын билиини чингэтии,
- олонхо тылын-өһүн ингэринии,
- сахалыбы таба суруйуу үөрүүэбин сайыннарыы,
- төрөөбүт тылынан таба суруйар таһымы үрдэтии,
- олонхо туһунан билиини кэнгэтии.

1.3 Дыкктааны бытыбыны, бэрэбиэркэни улахан дьонно – библиотека үлэһиттэрэ; үөрэнээччилэргэ, устудьуоннарга – үөрэх, култуура тэрилтэлэрэ тэрийэллэр.

1.4 Дыкктааны сааһыттан, идэтиттэн уонна үөрэбиттэн тутулуга суох, баҕалаах барыта суруйар.

2. Дыкктааны бытыбы бэрээдэгэ

2.1 Бэлэмнэнии түһүмэбэ

2.1.1 М.К. Аммосов аатынан ХИФУ Олонхону научнай-чинчийэр институтта 200-250 тыллаах дыкктаан тиэкиһин бэлэмниир. Дыкктаан тиэкиһин улахан дьонно (улуус библиотекаларыгар) – Саха Өрөспүүбүлүкэтин Национальнай библиотеката, үөрэнээччилэргэ, устудьуоннарга – Саха Өрөспүүбүлүкэтин Үөрэбин уонна наукатын министиэристибэтэ эрдэттэн тарҕаталлар.

2.1.2 Олонхо дыкктаанын бэрэбиэркэлиир кэрини М.К. Аммосов аатынан ХИФУ Олонхону научнай-чинчийэр институтта бигэргэтэр (*1 сыһыарыыны көр*).

2.1.3 Дыкктааны ааҕар, бэрэбиэркэлиир дьону тэрийэр бөлөх миэстэтигэр быһаарар, аныыр.

2.1.4 Олонхо дыкктаанын анал бэлиэлээх, бэчээттээх дипломун, сертификатын макеттарын Саха Өрөспүүбүлүкэтин Национальнай библиотеката, Саха Өрөспүүбүлүкэтин Үөрэбин уонна наукатын министиэристибэтэ электроннай почта нөнүө түнэтэллэр. Тэрийэр бөлөхтөр диплому, сертификаты миэстэтигэр бэчээттиллэр, толороллор, туттараллар.

2.2 Тэрийии түһүмэбэ

2.2.1 Дыкктааны суруйуу улахан дьонно сэтинньи 25-26 күнүгэр өрөспүүбүлүкэ библиотекаларыгар 10.00 чаастан бытыллар. Сэтинньи 21-26 күннэригэр оскуола оҕолоругар, устудьуоннарга үөрэх, култуура тэрилтэлэрэ табыгастаах кэмнэ бэйэлэрэ аттаран быталлар.

2.2.2 Дыкктаанга кытта кэлбит дьону регистрациялааһын (*1 сыһыарыыны көр*).

2.2.3 Дыкктааны суруйуу бириэмэтэ – 1 чаас.

2.2.4 Дыкктааны суруйуу бэрээдэгэ:

- ✓ дыкктааны суруйуу сыалын-соругун, бэрээдэгин билиһиннэрии;
- ✓ дыкктааны суруйуу: 1) тиэкиһи толору ааҕыы, 2) этиилэринэн арааран ааҕыы;
- ✓ дыкктааны толору хос ааҕыы;
- ✓ дыкктааны бэйэ бэрэбиэркэлэниитэ.

2.3 Түмүктүүр түһүмэх

2.3.1 Бигэргэммит кэрингэ (2 сыһыарыыны көр) олобуран дыктаан бэрэбиэркэтин миэстэтигэр тэрийэр бөлөх ытар.

2.3.2 Кыттааччыларга дыктаан албастарын быһаарыыны, олонхо тылын туйгундук билэр кыттааччылары бэлиэтээһини тэрийэр бөлөхтөр миэстэтигэр ыталлар (Декада кэмигэр анал күннэ).

2.3.3 Хас биирдии дыктаан ытыллыбыт пууна боротокуоллары (3 сыһыарыыны көр), туйгун билиилээх кыттааччылар испиһэктэрин анал форманы толорон (4 сыһыарыыны көр) кииннэммит оройуон (улуус) библиотекатыгар туттарар.

2.3.4 Оройуон (улуус) библиотеката уопсай боротокуолу толорон (5 сыһыарыыны көр), туйгун билиилээх кыттааччылар (4 сыһыарыыны көр) испиһэктэрин түмэн, institut-olonkho@mail.ru электроннай почтаба «Олонхо дыктаана» бэлиэлээх сэтинньи 30 күнүгэр диэри ытар.

2.3.5 Туйгун сыаналаах кыттааччы ахсаанынан бастын көрдөрүүлээх улуустар ааттара (I-III үрдэл) ахсынньы 5 күнүгэр Олонхо институтун сайтыгар (<https://www.svf.u.ru/universitet/rukovodstvo-i-struktura/instituty/niiio/>) «Сонуннар» балаһатыгар тахсыаба, ерөгөй чорооннорунан уонна олонхо кинигэ фондатынан бэлиэтэниэхтэрэ.

Министерство образования и науки Республики Саха (Якутия)
Министерство культуры и духовного развития Республики Саха (Якутия)
Национальная библиотека Республики Саха (Якутия)
Научно-исследовательский институт Олонхо СВФУ им. М.К. АММОСОВА
Автономное учреждение Республики Саха (Якутия) «Театр Олонхо»
Якутская республиканская общественная организация «Ассоциация Олонхо»

ИНФОРМАЦИОННОЕ ПИСЬМО

В рамках объявленного по Указу Президента Российской Федерации В.В. Путина Года культурного наследия народов России, в честь 100-летия основания ЯАССР и Национального дня Олонхо, в рамках Республиканской декады Олонхо проводится акция «Диктант Олонхо» в целях усвоения навыков грамотного письма на якутском и русском языках текста олонхо, а также для ознакомления широких слоев населения с содержанием олонхо.

В образовательной акции «Диктант Олонхо» могут принять участие все желающие, независимо от возраста, образования и профессии. Для взрослого населения написание диктанта организуют работники библиотек, для обучающейся молодежи и школьников – образовательные и культурные учреждения. Сроки проведения: 21-26 ноября 2022 г.

- Место проведения: библиотеки и учреждения на всей территории РС (Я).
- Участники, написавшие на «отлично», получают диплом «Отличника Диктанта Олонхо».
- Остальные участники получают сертификаты.

Названия улусов-районов (муниципальных образований) с наибольшим количеством участников, написавших на «отлично» (I-III места), будут выставлены 5 декабря на сайте НИИ Олонхо (<https://www.s-vfu.ru/universitet/rukovodstvo-i-struktura/instituty/nijo/>) в разделе «Новости» и они получают в награду «Чорон победителя» и фонд книг по олонхо. Конт. тел.: 8 (4112) 49-68-83, 8 (4112) 32-09-41.

Приходите, участвуйте и приобщитесь к духовному миру Олонхо!

Оргкомитет

ПОЛОЖЕНИЕ

о проведении диктанта Олонхо на русском языке

1. Общие положения

1.1 Положение определяет цели, задачи, условия и порядок проведения акции «Диктант Олонхо» на территории Республики Саха (Якутия).

1.2 Акция «Диктант Олонхо» (далее – Диктант) проводится для широких слоев населения в целях:

- закрепления знаний языка олонхо,
- усвоения знаний языка олонхо,
- развития навыков орфографии русского языка,
- повышения навыков грамотного письма на русском языке,
- расширения знаний языка олонхо.

1.3 Написание диктанта и проверку организуют: для взрослого населения – работники библиотек, для обучающейся молодежи и школьников – учреждения культуры и образования.

1.4 В акции «Диктант Олонхо» могут принять участие все желающие, независимо от возраста, образования и профессии.

2. Порядок проведения акции «Диктант Олонхо»

2.1 Подготовительный этап

2.1.1 Научно-исследовательский институт Олонхо СВФУ имени М.К. Аммосова подбирает текст для диктанта объемом в 250-300 слов. Текст диктанта заблаговременно предоставляют для взрослого населения (улуслым библиотекам) – Национальная библиотека РС(Я), для обучающейся молодежи и школьников – Министерство образования и науки РС(Я).

2.1.2 Требования к проверке диктанта утверждает Научно-исследовательский институт Олонхо СВФУ имени М.К. Аммосова (см. Приложение 2).

2.1.3 Оргкомитеты на местах определяют и назначают лиц, которые проводят и проверяют диктанты.

2.1.4 Специальные дипломы и сертификаты с печатью для участников акции «Диктант Олонхо» рассылают Национальная библиотека РС (Я) и Министерство образования РС(Я) через электронную почту. Оргкомитеты на местах распечатывают, заполняют и вручают дипломы и сертификаты.

2.2 Организационный этап

2.2.1 Диктант проводится для взрослого населения 25-26 ноября с 10.00 ч. в библиотеках республики. 21-26 ноября работники культуры и образования проведут диктанты для обучающейся молодежи и школьников в подходящее время по своему усмотрению.

2.2.2 Регистрация участников Диктанта (см. Приложение 1).

2.2.3 Продолжительность диктанта – 1 ч.

2.2.4 Порядок написания диктанта:

- ✓ Разъяснение цели и порядка написания диктанта;
- ✓ Написание диктанта: 1) прочтение текста целиком, 2) прочтение текста по предложениям;
- ✓ Повторное прочтение текста целиком;

- ✓ Самостоятельная проверка диктанта.

2.3 Заключительный этап

2.3.5 Оргкомитеты на местах осуществляют проверку диктанта согласно утвержденным Требованиям (см. Приложение 2).

2.3.6 Оргкомитеты на местах разъясняют участникам Диктанта допущенные ошибки, вручают дипломы и сертификаты (Во время декады по своему усмотрению).

2.3.7 Каждый пункт по проведению Диктанта передает Протоколы (см. Приложение 3), списки участников, написавших диктант на «отлично», заполненные по форме (см. Приложение 4) районной/улусной библиотеке.

2.3.8 Районная/улусная библиотека составляет сводный протокол (см. Приложение 5), сводный список участников, написавших на «отлично» (см. Приложение 4) и направляет до 30 ноября по электронной почте на адрес: institut-olonkho@mail.ru с пометкой «Диктант Олонхо».

2.3.5 Названия улусов-районов (муниципальных образований) с наибольшим количеством участников, написавших Диктант на «отлично» (I-III места), будут выставлены 5 декабря на сайте НИИ Олонхо (<https://www.s-vfu.ru/universitet/rukovodstvo-i-struktura/instituty/nii/>) в разделе «Новости» и они получают в награду «Чорон победителя» и фонд книг по олонхо.